

Guia docent

Identificació de l'assignatura

Assignatura / Grup	10881 - Tractament de Llengües / 21
Titulació	Màster Universitari de Formació del Professorat
Crèdits	2
Període d'impartició	Segon semestre
Idioma d'impartició	Català

Professors

Professor/a	Horari d'atenció als alumnes					
	Hora d'inici	Hora de fi	Dia	Data d'inici	Data de fi	Despatx / Edifici
Bernat Joan Mari bernat.joan@uib.cat	Cal concertar cita prèvia amb el/la professor/a per a fer una tutoria					

Contextualització

Aquesta assignatura ha de proporcionar als alumnes un coneixement bàsic del lèxic propi de la matèria o matèries de l'especialitat i dels recursos terminològics i lingüístics que permetin als alumnes redactar, documentar i comunicar la matèria en català.

A més, aquesta assignatura ha de permetre als alumnes conèixer els principals recursos terminològics a l'abast per resoldre dubtes terminològics en la tasca docent i en la redacció de textos especialitzats, tant gramaticals com d'estil o de tipografia.

Els alumnes treballaran els processos sobre terminologia i neologia, i també sobre els productes pràctics d'aquestes activitats.

L'objectiu últim és aconseguir un ús adequat, coherent, cohesionat i correcte de la llengua catalana en les comunicacions científicotècniques, amb especial atenció a les d'àmbit acadèmic.

Requisits

Essencials

És indispensable tenir el *Diccionari de la llengua catalana* de l'Institut d'Estudis Catalans i accés a Internet.

Recomanables

És recomanable tenir el certificat de C1 o equivalent de català.

Competències

Guia docent

Específiques

- * Competència específica 12: conèixer de manera rigorosa i actualitzada la matèria o matèries que s'han d'impartir, la terminologia pròpia d'aquestes, analitzar-ne críticament la importància en el context socioambiental, econòmic i cultural.
- * Competència específica 21: cercar, seleccionar, processar i comunicar informació (oral, escrita, audiovisual o multimèdia), adaptar-la i usar-la en els processos d'ensenyament i aprenentatge en les matèries pròpies de l'especialitat de Tecnologia industrial.
- * Competència específica 30: conèixer els recursos educatius, amb especial atenció als relacionats amb les TIC, i utilitzar-los com a suport a les activitats d'ensenyament i aprenentatge.

Genèriques

- * Competència genèrica 3: cercar, obtenir, processar i comunicar informació (oral, impresa, audiovisual, digital o multimèdia), transformar-la en coneixement i aplicar-la en els processos d'ensenyament i aprenentatge en les matèries pròpies de l'especialització cursada.

Bàsiques

- * Podeu consultar les competències bàsiques que l'estudiant ha d'haver assolit en acabar el màster a l'adreça següent: http://estudis.uib.cat/master/comp_basiques/

Continguts

Continguts temàtics

Tema 1. El llenguatge d'especialitat

Concepte. Característiques dels llenguatges d'especialitat. Contrast i intersecció amb la llengua comuna i la llengua estàndard. El llenguatge científic. Els llenguatges artificials.

Tema 2. La terminologia i el terme

Concepte i característiques. Diferències entre terme i paraula d'ús comú. Tipus de termes.

Tema 3. La neologia

Tipus de neologismes. La formació de nous termes: recursos formals, funcionals i semàntics. Criteris internacionals de formació de termes. Préstecs i calcs.

Tema 4. La pràctica terminològica i neològica del català

L'Institut d'Estudis Catalans, la Gran Enciclopèdia Catalana i el Termcat. Diccionaris generals i diccionaris d'especialitat. Altres recursos terminològics i neològics en línia.

Tema 5. Redacció de textos científics

Tipologia de textos científics. Preparació i documentació del treball científic. Criteris de redacció. Procés de producció textual. L'expressió oral.

Tema 6. La documentació del treball científic

La informació en el desenvolupament científic. Les fonts d'informació especialitzada. Les bases de dades documentals. Internet.

Tema 7. Correcció de textos especialitzats

Guia docent

Recursos. La correcció tipogràfica. La correcció lingüística (ortogràfica i morfològica). La correcció estilística (tipus de lletra, abreviacions, majúscules i minúscules, citacions bibliogràfiques).

Metodologia docent

Com que un dels objectius d'aquesta assignatura és que l'alumne aprengui a utilitzar les eines bàsiques per poder resoldre els dubtes terminològics i neològics que puguin trobar en la seva tasca docent i que adquireixi els criteris per actuar amb coherència davant dels neologismes, és obvi que les classes seran més pràctiques que teòriques (per descomptat, defugirem les classes magistrals).

Per aquest motiu, les classes presencials combinaran les activitats d'exposició per part del professor amb activitats pràctiques en què es treballaran els continguts presentats. Així mateix, les activitats pràctiques consistiran en la correcció de textos tant des del punt de vista gramatical, com estilístic i tipogràfic. El professor oferirà les eines necessàries per fer aquestes correccions. El pla de treball de cadascuna de les sessions presencials es lliurarà el primer dia de classe.

Volum de treball

Aquesta assignatura consta de dos crèdits ECTS, que suposen una càrrega de treball de 50 hores.

El treball es reparteix entre les activitats presencials (12 hores de docència) i 38 hores de treball no presencial.

Activitats de treball presencial (0,48 crèdits, 12 hores)

Modalitat	Nom	Tip. agr.	Descripció	Hores
Classes teòriques		Grup gran (G)	La professora exposarà els continguts que s'han de treballar i intentarà que el grup hi reflexioni.	8
Classes pràctiques	Activitats diverses	Grup gran (G)	Els alumnes faran, individualment, alguns exercicis referits a cada contingut exposat a classe. La professora proporcionarà les activitats, que els alumnes faran individualment a classe i es corregiran també a classe.	4

A començament del semestre hi haurà a disposició dels estudiants el cronograma de l'assignatura a través de la plataforma UIBdigital. Aquest cronograma inclourà almenys les dates en què es faran les proves d'avaluació contínua i les dates de lliurament dels treballs. A més, el professor o la professora informará els estudiants si el pla de treball de l'assignatura es durà a terme a través del cronograma o per una altra via, inclosa la plataforma Aula digital.

Activitats de treball no presencial (1,52 crèdits, 38 hores)

Modalitat	Nom	Descripció	Hores
Estudi i treball autònom individual	Traducció	Els alumnes, individualment, traduiran al català un text d'entre 5 i 10 pàgines de la seva especialitat, que lliuraran el darrer dia de classe. La llengua d'origen pot ser el castellà, el francès o l'anglès.	16

Guia docent

Modalitat	Nom	Descripció	Hores
Estudi i treball autònom individual	Lectures	El primer dia de classe, la professora pactarà amb cada alumne dues lectures especialitzades de les que es recullen a la bibliografia bàsica. Durant la cinquena sessió, els alumnes hauran de respondre un qüestionari de respostes breus sobre el contingut de les lectures.	10
Estudi i treball autònom individual	Activitats diverses	Durant la cinquena sessió, la professora donarà als alumnes una sèrie d'exercicis pràctics que hauran de lliurar el darrer dia de classe.	6
Estudi i treball autònom en grup	Correcció de textos	Durant la quarta sessió, la professora proporcionarà als alumnes dos textos de la seva especialitat amb errors tipogràfics i lingüístics i els hi hauran de lliurar corregits el darrer dia de classe. Aquesta activitat es farà en grups de dos.	6

Riscs específics i mesures de protecció

Les activitats d'aprenentatge d'aquesta assignatura no comporten riscos específics per a la seguretat i salut dels alumnes i, per tant, no cal adoptar mesures de protecció especials.

Avaluació de l'aprenentatge dels estudiants

Els alumnes han d'assistir a un mínim del 65% de les classes presencials com a requisit per ser avaluats.

Frau en elements d'avaluació

D'acord amb l'article 33 del Reglament acadèmic, "amb independència del procediment disciplinari que es pugui seguir contra l'estudiant infractor, la realització demostradorament fraudulenta d'alguns dels elements d'avaluació inclosos en guies docents de les assignatures comportarà, a criteri del professor, una menysvaloració en la seva qualificació que pot suposar la qualificació de «suspens 0» a l'avaluació anual de l'assignatura".

Activitats diverses

Modalitat	Classes pràctiques
Tècnica	Proves de resposta breu (no recuperable)
Descripció	Els alumnes faran, individualment, alguns exercicis referits a cada contingut exposat a classe. La professora proporcionarà les activitats, que els alumnes faran individualment a classe i es corregiran també a classe.
Criteris d'avaluació	Es tindrà en compte la participació a classe.

Percentatge de la qualificació final: 10%

Guia docent

Traducció

Modalitat	Estudi i treball autònom individual
Tècnica	Proves de resposta llarga, de desenvolupament (recuperable)
Descripció	Els alumnes, individualment, traduiran al català un text d'entre 5 i 10 pàgines de la seva especialitat, que lliuraran el darrer dia de classe. La llengua d'origen pot ser el castellà, el francès o l'anglès.

Criteris d'avaluació
Percentatge de la qualificació final: 40%

Lectures

Modalitat	Estudi i treball autònom individual
Tècnica	Proves de resposta breu (no recuperable)
Descripció	El primer dia de classe, la professora pactarà amb cada alumne dues lectures especialitzades de les que es recullen a la bibliografia bàsica. Durant la cinquena sessió, els alumnes hauran de respondre un qüestionari de respostes breus sobre el contingut de les lectures.
Criteris d'avaluació	Es tindrà en compte la comprensió de la lectura i la capacitat de relacionar el contingut del curs i el de les lectures en qüestió.

Percentatge de la qualificació final: 15%

Activitats varies

Modalitat	Estudi i treball autònom individual
Tècnica	Proves de resposta breu (no recuperable)
Descripció	Durant la cinquena sessió, la professora donarà als alumnes una sèrie d'exercicis pràctics que hauran de lliurar el darrer dia de classe.
Criteris d'avaluació	Aquesta prova consistirà en un qüestionari pràctic de resposta múltiple sobre terminologia i aspectes lingüístics varis relacionats amb el llenguatge d'especialitat.

Percentatge de la qualificació final: 15%

Correcció de textos

Modalitat	Estudi i treball autònom en grup
Tècnica	Proves de resposta llarga, de desenvolupament (recuperable)
Descripció	Durant la quarta sessió, la professora proporcionarà als alumnes dos textos de la seva especialitat amb errors tipogràfics i lingüístics i els hi hauran de lliurar corregits el darrer dia de classe. Aquesta activitat es farà en grups de dos.

Criteris d'avaluació
Percentatge de la qualificació final: 20%

Recursos, bibliografia i documentació complementària

A més de la bibliografia recollida més avall, la professora lliurarà material didàctic específic per a cada activitat.

Bibliografia bàsica

Guia docent

- ALBEROLA, P. [et al.] (1996). *Comunicar la ciència. Teoria i pràctica dels llenguatges d'especialitat*. Picanya: El Bullent.
- CASTELLÓ, M. (coord.) (2007). *Escribir y comunicarse en contextos científicos y académicos: Conocimientos y estrategias*. Barcelona: Graó (Crítica y Fundamentos, 15).
- MARQUET I FERIGLE, L. (1993). *El llenguatge científic i tècnic*. Barcelona: Associació d'Enginyers Industrial de Barcelona (Cultura, tècnica i societat, 6).
- RIERA, C. (1992). *Manual de català científic. Orientacions lingüístiques*. Barcelona: Claret.
- RIERA, Carles (1998). *Curs de lèxic científic*. Barcelona: Claret. 3 vol.
- RIGO, A.; GENESCÀ, G. (2000). *Tesis i treballs. Aspectes formals*. Vic: Eumo.
- TERMCAT, CENTRE DE TERMINOLOGIA (2005). *Manlleus i calcs lingüístics en terminologia*. Barcelona: Eumo / TERMCAT, Centre de Terminologia.
<http://www.termcat.cat/productes/documents/manlleuscalcs.pdf>
- TERMCAT, CENTRE DE TERMINOLOGIA (2006). *La normalització terminològica en català: criteris i termes 1986-2004*. Barcelona: Publicacions de l'Abadia de Montserrat / TERMCAT, Centre de Terminologia.
- TERMCAT, CENTRE DE TERMINOLOGIA (2006). *Recerca terminològica: el dossier de normalització*. Vic / Barcelona: Eumo / TERMCAT, Centre de Terminologia.
http://www.termcat.cat/productes/documents/recerca_dossier.pdf
- TERMCAT, CENTRE DE TERMINOLOGIA (2008). *L'ordenació de termes*. Barcelona: Eumo / TERMCAT, Centre de Terminologia.
<http://www.termcat.cat/productes/documents/ordenac.pdf>
- VICENS, G.; MESQUIDA, J.A. (2003). *Català científic per a les ciències de la vida. Recull de material didàctic*. Palma: Cort.

Bibliografia complementària

- ALOMAR, A.I.; BIBILONI, G.; CORBERA, J.; MELIÀ, J. (1999). *La llengua catalana a Mallorca. Propostes per a l'ús públic*. Palma: Consell de Mallorca.
- ALOMAR, A.I.; MELIÀ, J. (1999). *Proposta de model de llengua per a l'escola de les Illes Balears*. Palma: Moll.
- CABRÉ, Maria T. (1992). *La terminologia. La teoria, els mètodes, les aplicacions*. Empúries: Barcelona.
- CAPÓ FRAU, J.; VEIGA FERNÁNDEZ, M. (2005). *Abreviacions*. Barcelona: Generalitat de Catalunya. Departament de la Presidència. Secretaria de Política Lingüística. 2a ed.
<http://www20.gencat.cat/docs/Llengcat/Documents/Publicacions/Altres/Arxiu/abrevia.pdf>
- COROMINA, E.; CASACUBERTA, X.; QUINTANA, D. (2000). *El treball de recerca. Procés d'elaboració, memòria escrita, exposició oral i recursos*. Guia de l'estudiant. Vic: Eumo.
- GENERALITAT DE CATALUNYA. DEPARTAMENT DE LA PRESIDÈNCIA. SECRETARIA DE POLÍTICA LINGÜÍSTICA (2004). *Majúscules i minúscules*. Barcelona: Generalitat de Catalunya. Departament de la Presidència. Secretaria de Política Lingüística. 3a ed.
<http://www20.gencat.cat/docs/Llengcat/Documents/Publicacions/Altres/Arxiu/majus.pdf>
- GUTIÉRREZ, B. (2005). *El lenguaje de las ciencias*. Madrid: Gredos.
- HOFFMAN, L. (1998). *Llenguatges d'especialitat. Selecció de textos*. Barcelona: Institut Universitari de Lingüística Aplicada. Universitat Pompeu Fabra.
- MESTRES, J.M. [et al.] (1995). *Manual d'estil. La redacció i l'edició de textos*. Barcelona: Eumo / Universitat de Barcelona / Universitat Pompeu Fabra / Associació de Mestres Rosa Sensat.
- MONTALT, V. (2005). *Manual de traducció científicotècnica*. Barcelona: Eumo / Universitat Autònoma de Barcelona / Universitat Jaume I / Universitat Pompeu Fabra / Universitat de Vic.
- PUJOL, J.M.; SOLÀ, J. (1995). *Ortotipografia: Manual de l'autor, l'autoeditor i el dissenyador gràfic*. Barcelona: Columna.
- RIERA, C. (1994). *El llenguatge científic català. Antecedents i actualitat*. Barcelona: Barcanova.
- RIERA, Carles (2005). *Manual de redacció científica. El llenguatge de les ciències de la salut*. Barcelona: Barcelona.

Guia docent

RULL, X. (2004). *La formació de mots. Qüestions de normativa*. Barcelona: Eumo.
RULL, X. (2008). *Els estrangerismes del català: Com són i per què en tenim. Una aproximació social i lingüística*. Tarragona: Universitat Rovira i Virgili.
RULL, Xavier (2009). *La composició culta en català*. Palma: Moll
UNIVERSITAT OBERTA DE CATALUNYA. SERVEI LINGÜÍSTIC (2007). *Guia lingüística*. Barcelona: UOC.
http://www.uoc.edu/serveilinguistic/pdf/Guia_catalana_NOVEMBRE-2007.pdf

Altres recursos

TERMCAT, Centre de Terminologia: <http://www.termcat.cat>
[Neoloteca, Cercaterm, Biblioteca -diccionaris terminològics en línia-, criteris, consultes...]
Gabinet de Terminologia. Servei Lingüístic. Universitat de les Illes Balears: <http://www.uib.es/ca/infosobre/serveis/generals/slg/gt/>
[consultes, bibliografia, diccionaris en línia, terminologies en imatges, publicacions terminològiques a les Illes]
Servei de Llengües i Terminologia. Universitat Politècnica de Catalunya: <http://www.upc.es/slt>
[guies de comunicació eficaç (pautes de redacció, d'exposició, etc.), suport a la redacció (criteris lingüístics, cercadors de terminologia, vocabularis per àrees, etc.), UPC_Term, metacercador terminològic]
Institut d'Estudis Catalans: <http://www.iec.cat/>
[documents normatius, DIEC, gramàtica catalana]
Universitat Pompeu Fabra. UPF_Term (Banc de dades terminològiques): <http://upfterm.upf.edu:8080/cat/index.htm>
Realiter (Xarxa panllatina de terminologia): <http://www.realiter.net/>
Taula panllatina de formants cultes:
http://www.iula.upf.edu/rec/cpt/formants/tf_i.htm
Universitat Autònoma de Barcelona. Cercamots: <http://cercamots.uab.es/>
[vocabularis en pdf]
Serveis Lingüístics. Universitat de Barcelona. UB_Term: http://www.ub.edu/slc/ubterm/td_Arrencada.html
InterActive Terminology for Europe:
<http://iate.europa.eu/iatediff/SearchByQueryLoad.do?method=load>
[cercador terminològic en 24 llengües -no hi és el català-]